

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci

žalobce: **I. R.**
zastoupený advokátem Mgr. Radimem Strnadem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 11. 2016, č. j. MV-160542-3/SO-2014

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, kterým bylo změněno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „ministerstvo vnitra“), ze dne 15. 10. 2014, č. j. OAM-3368-31/DP-2014, tak, že žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání dle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) se zamítá podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a povolení k dlouhodobému pobytu se neuděluje, neboť se i přes provedení pohovoru nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti žalobce. Změna napadeného rozhodnutí ministerstva vnitra konkrétně spočívala v tom, že žalovaná se neztotožnila s jedním z důvodů zamítnutí žádosti žalobce ze strany ministerstva vnitra, a to podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť právní názor ministerstva vnitra, že jednání žalobce, který odmítl v rámci pohovoru vypovídat s odůvodněním, že by si touto výpovědí mohl způsobit nebezpečí stíhání pro přestupek, lze kvalifikovat jako neoprávněné porušení povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat stanovené v § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, žalovaná považovala za nesprávný. Naopak prvně uvedený důvod pro zamítnutí žádosti žalobce žalovaná věcně správným shledala.

2. Ze správního spisu se podává, že žalobci byl povolen na území České republiky dlouhodobý pobyt za účelem podnikání – účast v právnické osobě (jednatel ve společnosti RV-STROJ, s.r.o., následně pak ve společnosti AIST RV, s.r.o.), a to s platností od 31. 1. 2012 do 30. 1. 2014. Dne 28. 1. 2014 žalobce podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání dle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K této žádosti žalobce mimo jiné přiložil i rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Brně, ze dne 25. 9. 2013, jímž bylo žalobci podle § 94 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), prodlouženo povolení k zaměstnání na dobu od 1. 11. 2013 do 30. 4. 2014, přičemž jako svého zaměstnavatele žalobce uvedl společnost TURBOSTAV, s.r.o. V návaznosti na to ministerstvo vnitra předvolalo žalobce dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců k provedení výslechu, a to na den 7. 5. 2014. Na základě včasné omluvy zmocněného zástupce žalobce byl termín jeho konání posunut na den 11. 6. 2014. Jak vyplývá z protokolu o výslechu žalobce ze dne 11. 6. 2014, č. j. OAM-3368-24/DP-2014, žalobce po položení první otázky uvedl: *„Odmítám vypovídat, protože svou výpovědí způsobím sám sobě nebezpečí pro správní delikt, já mám už 57 let, jsem starší člověk, mám špatnou paměť a mám strach poškodit sám sebe“*, přičemž toto odmítnutí žalobce dopředu vztáhl na všechny případně položené otázky ze strany ministerstva vnitra, tímto byl výslech žalobce ukončen. Ministerstvo vnitra následně vydalo citované rozhodnutí, kterým zamítlo žádost žalobce, a to hned ze dvou uvedených důvodů, tzn. podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti, a to ani po provedeném výslechu, a podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, kdy žalobce nesplnil zde vymezenou podmínku a v posledních 5 letech porušil zákonem stanovenou povinnost, konkrétně povinnost vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.
3. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil blanketním odvoláním, které ovšem ani přes výzvu ministerstva vnitra ze dne 5. 11. 2014, č. j. OAM-3368-33/DP-2014, nebylo doplněno o odůvodnění. Žalovaná postupovala podle § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád z roku 2004“) a, jak již bylo výše rekapitulováno, ztotožnila se pouze se závěrem ministerstva vnitra, na jehož základě zamítlo žádost žalobce s odkazem na § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť i žalovaná dospěla k názoru, že se nepodařilo

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

ověřit údaje uvedené v žádosti žalobce, a to nikoliv vinou správního orgánu, přičemž správní orgán je povinen ověřit nejen to, zda žádost splňuje všechny náležitosti a zda jsou splněny všechny pro podání žádosti, ale také prověřit, zda není u žadatele dán některý z důvodů pro neudělení (nevydání) povolení k dlouhodobému pobytu dle § 56 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná proto považovala za zcela správný závěr ministerstva vnitra, které konstatovalo, že provedeným výsledkem chtělo ověřit skutečnost, zda je žalobce skutečně zaměstnán u společnosti TURBOSTAV, s.r.o., a zda tak činí v souladu s vydaným povolením k zaměstnání, odmítnutím výpovědi nicméně žalobce znemožnil správnímu orgánu zjistit skutkový stav věci. Žalovaná se již ovšem neztotožnila s názorem ministerstva vnitra, že odmítnutí výpovědi ze strany žalobce bylo neoprávněné a porušil tím povinnost vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat, stanovenou v § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, čímž v konečném důsledku došlo i k naplnění důvodu pro zamítnutí žádosti žalobce, předvídaného v § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná byla naopak toho názoru, že zmíněná povinnost vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat nezbavuje možnosti účastníka řízení (žalobce) využít svého práva nevypovídat, tedy výpověď odepřít, a proto na takový případ nelze aplikovat uvedenou povinnost, jelikož *„v případě využití možnosti nevypovídat nemůže logicky účastník řízení uvádět nepravdivé údaje a nemůže ani nic zamlčet.“*

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby rozhodnutí žalované zrušil.
5. Žalobce, po stručné rekapitulaci dosavadního průběhu řízení, zdůraznil, že odmítnutím vypovídat v rámci výsledku prováděného ministerstvem vnitra využil svého základního práva odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké, zaručeného v čl. 37 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), přičemž uvedené se nepochybně vztahuje i na správní delikty a přestupky. Za situace, kdy se takového práva žalobce rozhodl využít, není přípustné, aby správní orgán jakkoliv polemizoval o tom, zda tak učinit mohl či nikoliv, popř. že by si sám správní orgán mohl vyhodnocovat, zda otázky, které měl v úmyslu žalobci v rámci výsledku položit, jsou pro něho závažné. Z tohoto důvodu proto dle žalobce nemohou obstát závěry ministerstva vnitra o tom, že žalobce odmítnul vypovídat neoprávněně. Jestliže následně žalovaná vydala rozhodnutí, kterým potvrdila rozhodnutí ministerstva, pak i toto rozhodnutí je nutno považovat za nezákonné.

III. Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná se ve svém vyjádření k žalobě neztotožnila s námitkou žalobce, že využil svého ústavně zaručeného práva nevypovídat, neboť je naopak toho názoru, že v případě žalobce se jedná o zjevné zneužití práva odepřít výpověď. Dle žalované totiž není akceptovatelné, aby se účastník řízení bez dalšího zbavil své povinnosti pravdivě v rámci výsledku odpovídat na dotazy správního orgánu s tím, že mu hrozí v důsledku odpovědi nebezpečí stíhání pro trestný čin či správní delikt. V první řadě objektivně nějaké riziko stíhání musí existovat, nicméně v případě otázek kladených správním orgánem toto riziko nehrozilo, což ministerstvo vnitra řádně ve svém rozhodnutí odůvodnilo. V opačném případě by tak mohl každý cizinec odmítnout výpověď, což by v konečném důsledku znamenalo, že se

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců v praxi stane nepoužitelným. Žalobce si navíc musel být plně vědom toho, že svým přístupem k výsledku zcela znemožní správnímu orgánu ověřit některé údaje uvedené v žádosti. Žalovaná proto navrhla, aby krajský soud podanou žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Zdejší soud, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (ministerstva vnitra), včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
8. Žalovaná v nyní projednávané věci zamítla žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť se i přes provedení pohovoru (výslehu) nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti žalobce. Žalovaná se tak v tomto ohledu ztotožnila s postupem i s názorem ministerstva vnitra, které poté, co konstatovalo, že žádost splňuje všechny náležitosti a podmínky pro její podání, přistoupilo k posouzení, zda není u žadatele dán některý z důvodů pro neudělení (nevydání) povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 56 zákona o pobytu cizinců, přičemž odepráním výpovědi ze strany žalobce nebylo možné tyto údaje ověřit, a proto došlo k zamítnutí jeho žádosti.
9. S tímto hodnocením žalované (i ministerstva vnitra) se zdejší soud ztotožňuje, a to z následujících důvodů. Podle citovaných ustanovení § 46 odst. 1 ve spojení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo vnitra zamítne žádost a tedy neudělí žadateli povolení k dlouhodobému pobytu, jestliže „*se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.*“ K tomu je nezbytné předně uvést, že „pohovorem“ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je třeba rozumět „výslech“ ve smyslu § 169 odst. 2 tohoto zákona (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 12. 2011, č. j. 11 A 252/2010-41, dostupný rovněž na www.nssoud.cz).
10. Podle citovaného § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je „*správní orgán oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Správní orgán účastníka řízení před výsledkem poučí o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi.*“ Toto ustanovení bylo do zákona o pobytu cizinců (původně do § 169 odst. 3) včleněno s účinností od 21. 12. 2007 novelou provedenou zákonem č. 379/2007 Sb. Důvodová zpráva k této novele ve vztahu k citovanému ustanovení uvádí, že „*[n]a základě zkušeností z praxe se jeví jako nezbytné doplnit možnost správního orgánu vyslechnout účastníka řízení vedeného podle cizineckého zákona k některým skutečnostem. Tato potřeba vyvstává především v souvislosti s prokazováním účelových manželství a obdobných jednání, ale též při zjišťování existence překážek vycestování. Účastník řízení má podle § 36 odst. 2, 3 správního řádu právo vyjádřit v řízení své stanovisko, resp.*

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, nicméně v rámci využití těchto institutů není účastník povinen zodpovědět případné otázky správního orgánu.“

11. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, citované ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců představuje toliko zvláštní právní úpravu pro správní řízení vedená v režimu zákona o pobytu cizinců, a to ve vztahu k obecné právní úpravě, obsažené ve správním řádu z roku 2004 (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2014, č. j. 4 As 166/2013-25; ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29, nebo ze dne 24. 4. 2015, č. j. 5 Azs 156/2014-40, dostupné na www.nssoud.cz). Správní řád, jakožto obecný procesní předpis ve vztahu ke správnímu řízení totiž neupravuje (s výjimkou sporného řízení dle § 141 odst. 6 správního řádu) výslech účastníka jako obecný důkazní prostředek, což sice neznamená, že by byl vyloučen (srov. *a contrario* § 51 odst. 1 správního řádu), jeho použitelnost je však značně omezená. Samotný výslech účastníka řízení tak představuje velmi důležitý důkazní prostředek ve správních řízeních vedených podle zákona o pobytu cizinců, v mnoha případech je dokonce podstatným úkonem, neboť teprve v průběhu výsledku dostává žadatel možnost přednést svá tvrzení ohledně věci samé, tj. uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro posouzení důvodnosti pobytové žádosti (zde povolení k dlouhodobému pobytu), tak i skutečnosti podstatné pro eventuální posouzení přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců (obdobně srov. citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 156/2014-40).
12. Jeho význam ostatně stvrzuje i citované ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, které s ním úzce spojuje i důsledky v podobě zamítnutí pobytové žádosti. Z jeho obsahu lze dovodit tři různé alternativně využitelné důvody pro zamítnutí pobytové žádosti cizince. Prvním je samotná skutečnost, že se cizinec nedostaví k pohovoru. Druhým je situace, kdy cizinec ve stanovené lhůtě nepředloží doklady, jež jsou nezbytné pro ověření údajů, o něž se jeho žádost opírá. Třetí z těchto důvodů pak představuje stav, kdy se nepodaří ověřit údaje v žádosti žadatele, tj. stav důkazní nouze (*non liquet*), který však zákonodárce činí závislým na předchozích dvou alternativách v tom smyslu, že přichází do úvahy jen tehdy, nenastal-li důvod pro zamítnutí žádosti podle předchozích dvou alternativ, tzn. cizinec se dostavil k výsledku (pokud byl takový výslech shledán ministerstvem vnitra potřebný), předložil požadované doklady, a přesto se jeho tvrzení v žádosti nepodařilo ověřit. Třetí alternativa je tak podmíněna tím, že cizinec důkazně vyčerpал jak své oprávnění předkládat doklady ke svým tvrzením, tak i možnost být k věci vyslechnut, může-li výslech k ověření údajů přispět. Teprve tehdy se může uplatnit tímto ustanovením zakotvené důkazní břemeno žadatele vztahující se k údajům uváděným v jeho žádosti, jakožto zákonem o pobytu cizinců stanovená odchylka od obecně platící zásady materiální pravdy, podle níž je to správní orgán, kdo je povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky právních předpisů, ochrany dobré víry a oprávněných zájmů dotčených osob a s požadavkem proporcionality zásahu do těchto práv (§ 3 správního řádu z roku 2004).
13. Zdejší soud má za to, že v nyní projednávaném případě žalobce byly splněny podmínky pro aplikaci citovaného ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť, jak již bylo výše rekapitulováno z obsahu správního spisu, žalobce ke své žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání dle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců mimo jiné přiložil i citované rozhodnutí úřadu práce o povolení k zaměstnání, Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

v němž jako svého zaměstnavatele žalobce uvedl společnost TURBOSTAV, s.r.o. Provedením výsledku s žalobcem měly být ze strany ministerstva vnitra ověřeny některé jím tvrzené skutečnosti (údaje) v žádosti, a to zejména zda je žalobce skutečně zaměstnán u společnosti TURBOSTAV, s.r.o., a zda tak činí v souladu s vydaným povolením k zaměstnání, tj. prověření zda není u žadatele dán některý z důvodů pro neudělení (nevydání) povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 56 zákona o pobytu cizinců, jak to předvídá i citované ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců („posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území“). Přestože se však v daném případě výsledek žalobce konal, odepření žalobce odpovídat na jakékoliv případně položené otázky ze strany ministerstva vnitra, a to z důvodu toho, že by jí mohl pro svou osobu vyvolat hrozbu trestního stíhání, resp. stíhání pro přestupek, nicméně znemožnilo tyto skutečnosti (údaje) ověřit. A proto za situace, kdy nebylo možné tyto skutečnosti ze strany ministerstva vnitra ověřit jiným způsobem, přičemž žalobce sám žádná další tvrzení nedokládal, stejně jako neučinil další důkazní návrhy, prostřednictvím nichž by bylo možné je ověřit, nezbylo ministerstvu vnitra postupovat jinak, než žádost žalobce zamítnout podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, což následně žalovaná aprobovala svým rozhodnutím.

14. Naopak právní názor, na jehož základě ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobce rovněž podle důvodu předvídaného v § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, žalovaná neshledala správným, neboť v posuzovaném případě žalobce se nemohlo jednat o porušení povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet, stanovené v § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, protože zákonné odmítnutí výpovědi ve věci samé není pod citované ustanovení podřízeno. Žalovaná proto v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z roku 2004 změnila napadené rozhodnutí ministerstva vnitra tak, jak bylo výše rekapitulováno.
15. Rovněž s tímto postupem i s právním názorem žalované, vysloveným v napadeném rozhodnutí, se zdejší soud ztotožňuje. V této souvislosti ovšem současně postrádá relevanci u v podstatě jediné žalobní námitky, v níž žalobce polemizuje s názorem ministerstva vnitra ohledně neoprávněnosti odmítnutí výpovědi a domáhá se i zrušení rozhodnutí žalované, kterým měla potvrdit jeho zákonnost, ačkoliv procesní postup žalované, samotný výrok rozhodnutí i jeho odůvodnění svědčí o přesném opaku. Případné vyhovění žalobní námitce by proto logicky nemohlo vyústit ve zrušení napadeného rozhodnutí žalované, neboť sama této námitce implicitně (s ohledem na blanketní odvolání žalobce) vyhověla a daný výrok ministerstva vnitra změnila.
16. Zdejší soud proto, toliko nad rámec výše uvedeného, považuje za vhodné dodat, že se ztotožňuje s názorem žalobce, že odmítnutí vypovídat v rámci výsledku prováděného ministerstvem vnitra představuje výkon jeho základního práva, zaručeného v čl. 37 odst. 1 Listiny, přičemž na možnost jeho uplatnění nemůže mít vliv ani ona zvláštní úprava v zákoně o pobytu cizinců, přiznávající výsledku, coby důkaznímu prostředku uplatněného v příslušných řízeních, jen preciznější význam, než obecná úprava ve správním řádu. Nicméně tato právní úprava, především pak citované ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců a zde zakotvená povinnost vypovídat pravdivě a nic nezamlčet, nemůže být v žádném případě vykládána způsobem, který by omezoval možnost dotčeného jednotlivce uplatnit své právo odepřít výpověď (čl. 37 odst. 1 Listiny) (o této možnosti musí být nadto dotčený účastník řízení vždy řádně poučen - viz § 55 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

5 správního řádu z roku 2004), a to kupříkladu tím, že by mu za uplatnění tohoto práva hrozila sankce či dokonce by byl přímo sankcionován v podobě konstatování neoprávněného porušení zákonné povinnosti, jako v nyní projednávaném případě žalobce ze strany ministerstva vnitra, což v konečném důsledku vedlo k jeho závěru o zamítnutí jeho pobytové žádosti rovněž dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. že žalobce nesplnil zde vymezenou podmínku a v posledních 5 letech porušil zákonem stanovenou povinnost, a to paradoxně právě povinnost, stanovenou v § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Takový výklad by vedl k nepřijatelnému a protiústavnímu omezení výkonu práva odeprít výpověď ve smyslu čl. 37 odst. 1 Listiny, kolidoval by s ústavně zakotveným zákazem nuceného sebeobviňování a v konečném důsledku by se ocitl i v kolizi s ústavním zákazem v čl. 3 odst. 3 Listiny, dle něhož nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod. Nelze se proto ani ztotožnit s názorem žalované, předestřeným v jejím vyjádření k žalobě, že je nezbytné vždy zkoumat, zda se nejedná o zjevné zneužití tohoto práva, a to z hlediska, zda v daném případě vůbec objektivně danému účastníkovi řízení hrozí v důsledku výpovědi hrozba stíhání pro trestný čin či přestupek. I v tomto lze přisvědčit názoru žalobce, že je plně v dispozici daného účastníka řízení, jakým způsobem subjektivně vyhodnotí míru rizika v podobě hrozby stíhání jeho osoby či osoby mu blízké pro trestný čin či přestupek, které by mohl svou výpovědí přivodit, a zda na základě tohoto zhodnocení využije svého práva odeprít výpověď či nikoliv. Na druhou stranu však musí současně vzít do úvahy důsledky takového rozhodnutí pro své procesní postavení (zejména z hlediska povinnosti důkazně podložit svá tvrzení a hrozby důkazní nouze – viz § 52 správního řádu z roku 2004) a tedy i pro samotný úspěch v daném řízení, neboť příkladný důsledek v podobě zamítnutí pobytové žádosti v rámci zákona dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a to právě z důvodu, že „*se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit*“, jako tomu bylo v nyní projednávaném případě žalobce, nelze považovat za sankci ve výše uvedeném smyslu, nýbrž za důsledek a vyústění procesní taktiky, kterou si daný účastník řízení zvolil. Uvedené samozřejmě platí pouze za situace, že se relevantní skutečnosti (údaje) nepodařilo správnímu orgánu ověřit jiným způsobem.

V. Závěr a náklady řízení

17. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
18. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 17. září 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.